

Plán podpory matematické gramotnosti (školní rok 2025/2026)

1. Definice matematické gramotnosti

Matematická gramotnost je schopnost žáků chápat, používat a aplikovat matematické znalosti, dovednosti a postupy při řešení praktických situací každodenního života. Zahrnuje nejen počítání, ale také logické uvažování, práci s daty, měření, porovnávání, odhadování a schopnost vysvětlit postup řešení.

2. Cíle rozvoje matematické gramotnosti

- Rozvíjet základní matematické dovednosti.
- Posílit schopnost používat matematiku v každodenním životě.
- Rozvíjet schopnost žáků analyzovat a argumentovat při řešení matematických úloh.
- Používat základní početní operace při řešení úloh.
- Vyhledávat a třídit informace v tabulkách a grafech.
- Vytvářet pozitivní vztah k matematice.
- Počítat a třídit předměty podle různých znaků.
- Orientovat se v kalendáři.
- Odhadovat čas, množství, vzdálenost.
- Spolupracovat ve skupině a prezentovat výsledky práce.

3. Úkoly učitele

- Umožnit žákům nacházet různé možnosti řešení
- Vytvářet situace z běžného života, ve kterých žáci mohou matematiku prakticky využít.
- Poskytovat žákům dostatek názorných pomůcek.
- Zadávat úkoly různými způsoby (ústně, písemně, prostřednictvím hry, obrázku, tabulky či grafu).
- Podporovat žáky v odhadu výsledku před samotným výpočtem.
- Rozvíjet schopnost argumentace a komunikace – vést žáky k tomu, aby vysvětlili svůj postup a porovnávaly jej s jinými.
- Pracovat s chybou jako s příležitostí k učení, nikoliv jen jako s neúspěchem.
- Zapojovat kooperativní činnosti, ve kterých žáci řeší úkoly ve dvojicích nebo ve skupině.
- Střídat frontální, skupinovou i individuální práci.
- Rozvíjet čtenářskou gramotnost ve slovních úlohách (učit žáky rozumět textu, vyhledávat důležité údaje).
- Využívat reálné zdroje dat (jízdní řády, ceny v letácích, kalendáře, počasí) pro propojení matematiky s realitou.

- Systematicky vést k používání matematického jazyka.
- Používat ve výuce dostupnou ICT techniku – práce s interaktivní tabulí, PC, iPady

4. Očekávané výsledky

- Žáci rozpoznávají matematické situace v běžném životě (nákup, cestování, měření, čas).
- Počítají sčítáním, odčítáním, násobením a dělením v jednoduchých praktických úlohách
- Umí se orientovat se v čase – znát hodiny, dny v týdnu, měsíce a pracovat s kalendářem.
- Umí měřit a porovnávat délku, hmotnost, čas, objem a zapisovat výsledky pomocí vhodných jednotek.
- Žáci dokáží odhadnout, zda je výsledek výpočtu reálný.
- Umí číst a vytvářet jednoduché tabulky, grafy a diagramy, vyhledávat v nich potřebné informace.
- Řeší slovní úlohy z každodenního života, využívají přitom vlastní zkušenosti.
- Používají matematický jazyk – správně čtou, zapisují a vysvětlují početní postupy.
- Spolupracují při řešení problémů a prezentují výsledky práce ostatním.
- Rozvíjejí logické myšlení a umí argumentovat při obhajobě svého řešení.
- Vnímají chybu jako přirozenou součást učení a hledají různé cesty k řešení.

5. Plánované akce

- Počítání v okolí – hledání a počítání předmětů ve třídě nebo na vycházce (kolik je stromů, kolik oken ve škole).
- Hra na obchod.
- Matematika v kuchyni – odměřování vody, mouky, cukru (při jednoduchém receptu).
- Měření ve třídě – zjišťování délky lavice, tabule, dveří pravítkem nebo metrem.
- Tabulka oblíbeného ovoce – hlasování a zápis do jednoduché tabulky.
- Plánování cesty do školy – měření vzdáleností v mapě, odhad času cesty.
- Slovní úlohy ze života – kolik knížek si půjčíme v knihovně, kolik budou stát vstupenky do kina.
- Sportovní měření – měření délky skoku, hodu míčem, počítání průměru výkonů.
- Tvorba grafu – sběr dat (oblíbený sport, zvíře, jídlo) a znázornění ve sloupcovém grafu.
- Rozdělování do skupin – počítání, kolik žáků bude v týmu, aby byly skupiny stejně velké
- Práce s mapou – určování vzdáleností, plánování trasy.
- Matematický klokan.

Odkazy:

- Matematická gramotnost ve výuce – metodická příručka –
http://www.nuv.cz/uploads/Publikace/vup/matematickagramotnost_final.pdf
- https://clanky.rvp.cz/wp-content/upload/prilohy/15099/priloha_metodicka_doporuceni_k_rozvoji_matematicke_gramotnosti_v_zakladnim_vzdelavani.pdf
- <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/15099/metodicka-doporuceni-k-rozvoji-matematicke-gramotnosti-v-zakladnim-vzdelavani.html/>

26. 8. 2025

Irena Škrobánková